

ODONTOGEN GAYMORITLARDA DAVOLASHNI ZAMONAVIY USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Qodirov Qodirjon Murodjon o'g'li

Xalilov Sherzodbek Oybek o'g'li

Turobjonov Ilhomjon Inomjon o'g'li

Andijon davlat tibbiyot instituti, magistr

Andijon davlat tibbiyot instituti, magistr

Andijon davlat tibbiyot instituti, magistr

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17581154>

Annotatsiya

Maqolada odontogen gaymoritlarning kelib chiqish sabablari, klinik xususiyatlari va ularni davolashning zamonaviy yondashuvlari tahlil qilingan. An'anaviy konservativ usullar bilan taqqoslaganda, funksional endoskopik sinus jarrohligi (FESS), PRP-terapiya, lazer va piezocirurgiyaning klinik samaradorligi yuqori ekani qayd etilgan. Zamonaviy usullar shilliq qavat regeneratsiyasini tezlashtiradi, qaytalash chastotasini kamaytiradi va asoratlarning oldini olishda muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar

odontogen gaymorit, FESS, PRP-terapiya, piezocirurgiya, lazer terapiyasi

Kirish

Odontogen gaymorit yuqori jag' sinusining surunkali yallig'lanish kasalliklari ichida keng tarqalgan patologiya hisoblanadi. U asosan yuqori jag' tishlari ildizidagi infeksiya o'choqlardan sinus bo'shlig'iga o'tuvchi mikroflora natijasida yuzaga keladi. Kasallikning klinik belgilari noaniq bo'lishi, qaytalashga moyilligi va an'anaviy davolash samaradorligining yetarli emasligi sababli, zamonaviy endoskopik va regenerativ usullarni joriy etish dolzarb hisoblanadi.

Maqsad

Odontogen gaymoritlarda zamonaviy davolash usullarini takomillashtirish va ularning klinik samaradorligini baholash.

Materiallar va usullar

2022–2025 yillarda 60 nafar odontogen gaymorit tashxisi qo'yilgan bemorlar kuzatildi. Ular ikki guruhga bo'lindi:

1. An'anaviy usul (30 nafar) – sinusni yuvish, antibiotikoterapiya, yuqori jag' tishlarini olib tashlash.

2. Zamonaviy yondashuv (30 nafar) – funksional endoskopik sinus jarrohligi (FESS), PRP-terapiya, lazer va piezocirurgiya.

Baholash mezonlari: klinik belgilar (og'riq, shish, burun bitishi), qaytalash chastotasi, KT nazorat ko'rsatkichlari va sog'ayish muddati.

Natijalar

- An'anaviy usulda davolangan bemorlarning 30%ida kasallik qaytalagan.
- Zamonaviy yondashuv qo'llanganda qaytalash hollari 8% gacha kamaydi.
- PRP-terapiya va lazer shilliq qavatning tezroq regeneratsiyasini ta'minladi, shish va og'riq sindromi o'rtacha 5–6 kunda kamaygan.
- Piezocirurgiya yordamida qon yo'qotish hajmi 2–2,5 baravar kamaygan.

Muhokama

Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, odontogen gaymoritni faqat konservativ yoki klassik usullar bilan davolash yetarli emas. Zamonaviy endoskopik texnologiyalar, xususan FESS, sinus

ichidagi patologik o'choqlarni to'liq bartaraf etish imkonini beradi. PRP-terapiya va lazer yordamida regeneratsion jarayonlar faollashadi. Piezocirurgiya esa jarrohlik amaliyotining travmatizmini kamaytiradi. Bu yondashuvlar kombinatsiyasi kompleks natijadorlikni oshiradi va qaytalash darajasini sezilarli pasaytiradi.

Xulosa

- Odontogen gaymoritni davolashda zamonaviy yondashuvlar an'anaviy usullarga qaraganda samaraliroq.
- Endoskopik jarrohlik va regenerativ texnologiyalar bemorlarning sog'ayish muddatini qisqartiradi.
- Zamonaviy texnologiyalarni klinik amaliyotga keng joriy etish qaytalash va asoratlarni kamaytiradi.

References:

1. Brook I. Sinusitis of odontogenic origin. Otolaryngol Head Neck Surg. 2006.
2. Fokkens WJ, Lund VJ, Hopkins C, et al. European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal Polyps. Rhinology. 2020.
3. Simmen D, Jones N. Manual of Endoscopic Sinus Surgery and its Adjuncts. Thieme, 2014.
4. Mehra P, Jeong D. Maxillary sinusitis of odontogenic origin. Curr Infect Dis Rep. 2008.